

Лаптоп Apple: Управување со датотеки

Ако вашиот компјутер е добро организиран, тогаш, лесно е да го најдете она што ви треба.

Зачувувањето на датотеките во папки е добар начин да имате уреден компјутер, и го прави наоѓањето на документи многу полесно. Исто така, можете да ја смените сликата на заднината на работната површина и сликата на профилот што ја гледате кога се најавувате.

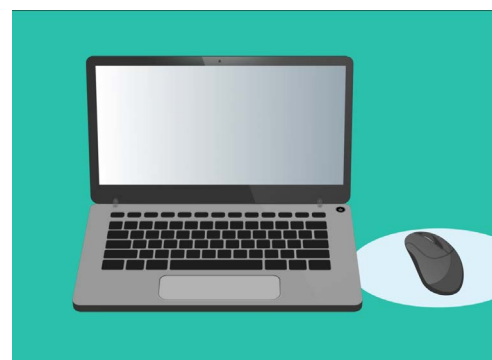
Што ќе ви треба

Пред да го почнеме овој дел, вашиот компјутер мора да го има најновото издание на оперативниот софтвер, а тој е **macOS Catalina**. За повеќе информации за macOS, осврнете се на водичот *Лаптоп Apple: Безбедност и приватност (Security and privacy)*. Треба да проверите дали компјутерот е приклучен во штекерот, дали е вклучен и дали ја прикажува работната површина. Исто така, треба да проверите дали глумчето и тастатурата се поврзани правилно.

Како да ги распоредите иконите на работната површина

Работната површина (Desktop) е екранот што се појавува кога се најавувате на вашиот компјутер, и ги покажува вашите документи и апликациите со икони. Ако работната површина стане преполна со икони и ако ви е тешко да ја користите, можете лесно да ги распоредите иконите.

1. Со десен клик кликнете каде било на работната површина, освен на некоја од иконите. Ќе се појави менито **Контекст (Context)** каде ќе се прикажува список со опции.
2. Ставете го глумчето преку опцијата **Сортирај според (Sort by)** и задржете го таму. Ќе се појави друго мени покрај менито **Контекст (Context)**.
3. Пробајте ја секоја опција за да видите која ви одговара најмногу. Опцијата **По име (Name)** сортира по азбучен редослед. Кога ќе кликнете на **Име (Name)**, ќе забележите дек иконите се подредуваат во редици и колони на десната страна на екранот. Многу уредно!
4. Ако повторно сакате да ги поставувате иконите онаму каде што сакате, кликнете на **Ништо (None)**.

Работната површина е екранот што ќе го видите кога ќе се најавите на вашиот компјутер

Лаптоп Apple: Управување со датотеки

Други начини да ги организирате иконите

Менито Контекст има други опции што можете да ги изберете. Можете да кликнете на секоја опција за да ја пробате и да видите која ви одговара најмногу.

- 1. По вид (Kind)** ќе ги сортира документите според тип на датотека, на пр., сите документи во Word ќе се групираат заедно, потоа сликите итн.
- 2. По големина (Size)** ќе ги сортира датотеките според просторот што секоја датотека го зазема на вашиот тврд диск.
- 3. По датум на последно отворање, додавање, измена и создавање (Date last opened, added, modified and created)** ќе ги подреди сите икони од најновата до најстарата.
- 4. По ознаки (Tags)** ќе ги сортира датотеките според ознаките што сте им ги додале.

Вашиот компјутер ви овозможува да ги групирате датотеките на работната површина според вид, големина и датум

Како да создадете папка на работната површина

Ако имате голем број датотеки што треба да се организираат, можете да ги групирате во една или повеќе **папки (folders)**.

На пример, можеби ќе биде добро да ги ставите сликите за градинарство во папка наречена **Градинарство (Gardening)**, а датотеките од вашите последни здравствени резултати во папка наречена **Медицински (Medical)**.

Како да создадете папка на работната површина:

- 1.** Со десен клик кликнете на работната површина за да го прикажете менито **Контекст (Context)**.
- 2.** Кликнете на опцијата **Нова папка (New Folder)**. На работната површина ќе се појави нова папка, а нејзиното име ќе биде нагласено.
- 3.** Внесете ново име за папката, како на пример **Градинарство (Gardening)** и притиснете на **Enter** за да завршите.
- 4.** Повторете ги овие чекори за да создадете втора папка наречена **Медицински**.

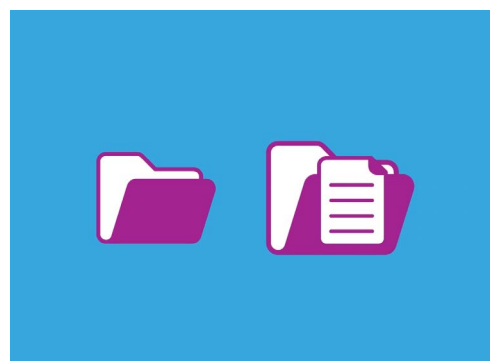
Можете да групирате слични датотеки во папки, за да ги наоѓате полесно

Лаптоп Apple: Управување со датотеки

Како да ставате датотеки во папки

За да ставате датотеки во вашите папки, можете да ги влечете со глумчето.

- 1.** На работната површина, најдете ја датотеката што сакате да ја ставите во папката Градинарство. Кликнете еднаш и задржете ја датотеката, а потоа движете го глумчето за да ја одвлечете во папката **Градинарство**.
- 2.** Кога датотеката ќе се наоѓа над папката, отпуштете го прстот од копчето на глумчето за да ја отпуштите датотеката.
- 3.** Датотеката ќе исчезне бидејќи сега се наоѓа во внатрешноста на папката Градинарство.
- 4.** Ова може да биде малку деликатно, но не грижете се ако не успеете да го направите првиот пат. Едноставно повторете ги повторно чекорите споменати погоре.

Можете да го користите глумчето за да ставате датотеки во папки

Ова можете да го правите за сите датотеки што сакате да ги организирате на вашата работна површина. Кога ќе ги сместите сите датотеки во соодветните папки како што сакате, вашата работна површина ќе биде уредна.

Како да гледате кои датотеки се наоѓаат во папката

За да ги видите датотеките во новите папки, кликнете двапати на папката. Ќе се отвори прозорец што ќе ги покажува сите датотеки.

Ако датотеките се прикажуваат како список, можете да кликнете на иконата во горниот дел на панелот, за да ги прикажувате датотеките како сликички.

Сликичката е едноставно малечка верзија од секоја фотографија. Датотеките што не се фотографии или слики ќе прикажуваат икона, а не сликичка. Иконата ќе ви покажува за каков вид датотека се работи.

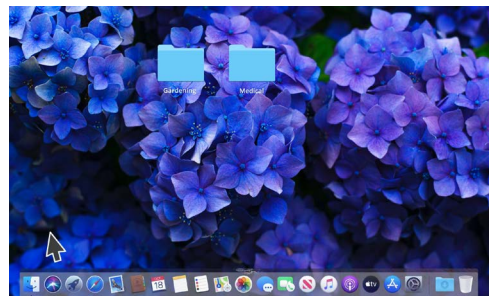
За да отворите датотека што се наоѓа во папка, едноставно кликнете двапати на неа.

Лаптоп Apple: Управување со датотеки

Како да ја смените сликата на заднина на работната површина

Сега, штом вашата работна површина е организирана, можеби сакате да ја персонализирате малку повеќе. Можете да ја смените сликата што ја опфаќа целата заднина на работната површина.

1. Со десен клик кликнете на работната површина за да го прикажете менито **Контекст (Context)**.
2. Најдете ја и кликнете на опцијата **Измени ја заднината на работната површина (Change Desktop Background)**.
3. Ќе се отворат **Системските претпочитани вредности (System Preferences)** и ќе се прикажат опциите на **Заштитник на работна површина и екран (Desktop & Screen Saver)**.
4. Кликнете на која било од малите четириаголници десно да ја изберете како **Заднина (Background)**. Работната површина ќе се измени веднаш.
5. Исто така, можете да користите своја лична слика или друга слика. Едноставно кликнете на копчето со **плус** во долниот лев дел за да ја најдете. Можете да употребите слика од вашата градина, од цвет или од нешто што сте го презеле од интернет.

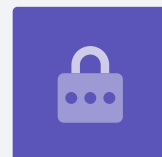
Можете да го персонализирате компјутерот со вашата омилена слика

Како да ја смените вашата слика на профил

Вашата слика на профил се појавува во круг на екранот за **Најавување (Sign-in)**, над името на сметката. Можете да ја измените оваа слика со сопствена слика, или со некоја друга што ви се допаѓа.

Исто така, може да се појавува на е-пораците што им ги праќате на други, во некои апликации и веб-прегледувачи.

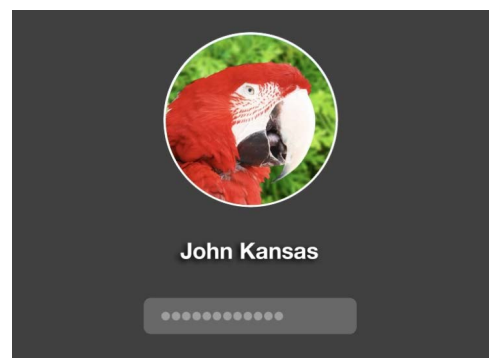
Безбедно е да поставите слика од себе како слика на профил, но ако не се чувствувате безбедно за тоа, не грижете се. Вашиот компјутер ќе работи нормално и без слика.

Бидејќи екранот на **Заштитник на работна површина и екран (Desktop & Screen Saver)** е сè уште отворен, почнете со кликување на **Покажи сè (Show All)** за да се вратите во **Системските претпочитани вредности (System Preferences)**.

Лаптоп Apple: Управување со датотеки

1. Кликнете на **Корисници и групи (Users & Groups)**. Изгледа како две лица во мало крукче.
2. Ќе го видите вашето име за **Најавување (Sign-in)** и сликата на профил што ја имате во моментот. Кликнете на сликата и ќе се отвори панелот што ја прикажува моменталната слика.
3. Лево можете да кликнете на Стандардните вредности (Defaults) за да изберете слика што ја нуди вашиот компјутер. Ако вашиот компјутер има веб-камера, кликнете на **Камера (Camera)** и ќе се појави прозорец што ќе ви помогне да сликате совршена селфи-слика.
4. Ако имате камера, или ако не сакате да го употребите вашето лице како слика, кликнете на **Фотографии (Photos)** за да ја изберете сликата што ја сакате од **Фотогалеријата (Photo Gallery)**.
5. Можете дури да употребите сопствена слика. Ајде да видиме како да го направиме тоа користејќи слика што ја зачувавме во папката Градинарство. Кликнете на **Откажи (Cancel)** за да се вратите во **Корисници и групи (Users & Groups)**.

Сликата на профил се појавува секојпат кога се најавувате на вашиот компјутер

Како да додадете сопствена слика на профил

За да почнете со додавање сопствена слика, преместете го курсорот во долниот дел на работната површина кај **Док (Dock)**. **Док (Dock)** е местото каде што ќе најдете икони за некои од апликациите на вашиот компјутер што ги користите најчесто. Кликнете на иконата **Наоѓач (Finder)** што се наоѓа лево.

1. Ако **Наоѓачот (Finder)** се отвори над **Корисници и групи (Users & Groups)**, кликнете и одвлечете го за да можете да ги гледате на работната површина двете групи истовремено.
2. Сликата што ја бараме се наоѓа во папката **Градинарство (Gardening)**, па кликнете на **Работната површина (Desktop)** и потоа на папката **Градинарство (Gardening)**.
3. Потоа, кликнете на сликата и одвлечете ја од папката **Градинарство (Gardening)** врз моменталната слика во **Корисници и групи (Users & Groups)**. Кога ќе го видите симболот **зелен плус**, тргнете го прстот од глумчето за да ја отпуштите сликата врз моменталната слика.
4. Ќе се појави панел со лизгачка контрола, со која можете да ја приспособите сликата. Користете го глумчето за да го движите копчето на лизгачот надесно за да ја направите сликата поголема, а налево за да ја направите помала.
5. Кога ќе бидете задоволни со изгледот, кликнете на **Зачувај (Save)**. Успешно ја поставивте новата слика на профилот. Одлично!